DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)
28. februar 1989 *

I de forenede sager 341/85, 251, 258, 259, 262 og 266/86, 222 og 232/87,

Erik van der Stijl, tidligere tjenestemand ved Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, ved advokat Francis Herbert, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Nicolas Decker, 16, avenue Marie-Thérèse,

og

Geoffrey Cullington, tjenestemand ved Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, ved advokat Francis Herbert, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Aloyse May, 31, Grand-Rue,

sagsøgere,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, ved juridisk konsulent Dimitrios Gouloussis, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg hos Georgios Kremlis, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-centret, Kirchberg,

sagsøgte,

støttet af

Bernard Math, tjenestemand ved Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, ved advokat Marcel Slusny, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg på sin privatadresse, 2, rue Mameranus,

intervenient,

* Processprog: fransk.

hvori der er nedlagt påstand om annullation af Kommissionens afgørelse om efter den 7. oktober 1985 fortsat at lade B. Math beklæde stillingen som kontorchef i Generaldirektoratet for Energi, direktoratet »sikkerhedskontrol inden for Euratom«, afdeling F 1 »inspektion«, af den stiltiende afvisning af Van der Stijls ansøgning om at opnå en afgørelse vedrørende hans ansøgning til nævnte stilling, af afgørelsen af 16. oktober 1985 om at ansætte B. Math som midlertidigt ansat fra den 28. september 1983 for en toårs periode, forlænget indtil 31. december 1985, med henblik på at udøve nævnte kontorchefstilling, af afgørelsen af 18. december 1985 om at forlænge denne ansættelse indtil 31. juni 1986, af meddelelsen om udvælgelsesprøve KOM/A/477, af afgørelserne fra udvælgelseskomiteen for denne udvælgelsesprøve om at give B. Math adgang til prøverne og optage ham på egnethedslisten, samt afgørelsen om ikke at optage Van der Stijl på denne liste og endelig af Kommissionens udnævnelse af B. Math i nævnte kontorchefstilling,

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden T. F. O'Higgins, dommerne G. F. Mancini og F. A. Schockweiler,

generaladvokat: F. G. Jacobs
justitssekretær: fuldmægtig D. Louterman

på grundlag af retsmøderapporten og efter mundtlig forhandling den 30. november 1988,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 24. januar 1989,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævninger, indgivet til Domstolens Justitskontor den 15. november 1985 (sag 341/85), den 29. september 1986 (sag 251/86), den 15. oktober 1986 (sag 258/86), den 20. oktober 1986 (sag 262/86), den 29. oktober 1986 (sag 266/86) og den 30.

juli 1987 (sag 232/87), har Erik van der Stijl, tidligere tjenestemand ved Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber anlagt følgende seks sager:

a) sag 341/85, dels om annullation af afgørelsen af 16. oktober 1985 om at ansætte B. Math som midlertidig ansat i lønklasse A 3 fra den 28. september 1983 for en toårs periode, forlænget indtil den 31. december 1985, med henblik på at udøve nævnte stilling som chef for afdelingen F 1 (inspektion) i Generaldirektoratet for Energi, dels om, at Kommissionen tilpligtes at betale Van der Stijl en erstatning på 2 000 ECU, subsidiært en erstatning efter ret og billighed for ideel skade;

b) sag 251/86, dels om annullation af afgørelsen om fortsat at lade B. Math beklæde stillingen efter den 7. oktober 1985, samt annullation af afgørelsen af 18. december 1985 om forlængelse af B. Maths kontrakt som midlertidigt ansat indtil den 30. juni 1986, dels om, at Kommissionen tilpligtes at betale Van der Stijl erstatning efter ret og billighed for ideel skade;

c) sag 266/86 om annullation af meddelelsen om almindelig udvælgelsesprøve KOM/A/477 til besættelse af stillingen som chef for afdelingen F 1 i lønklasse A 3 (EFT 1986 C 67, s. 8), samt om den stiltiende afvisning af Van der Stijls ansøgning af 21. oktober 1985, hvorved han anmodede Kommissionen om at træffe afgørelse vedrørende hans stillingsansøgning på grundlag af meddelelse om ledig stilling KOM/963/83;

d) sag 258/86 om annullation af afgørelsen fra udvælgelseskomiteen for udvælgelsesprøve KOM/A/477 om at give B. Math adgang til prøverne, samt om annullation af dens afgørelse om at optage ham på egnethedslisten;

e) sag 262/86, dels om annullation af afgørelsen fra samme udvælgelseskomite om ikke at optage Van der Stijl på egnethedslisten, dels om, at Kommissionen tilpligtes at betale Van der Stijl erstatning efter ret og billighed for ideel skade;

f) sag 232/87, dels om annullation af udnævnelsen af B. Math som chef for nævnte afdeling, dels om, at Kommissionen tilpligtes at betale Van der Stijl erstatning efter ret og billighed for ideel skade.

2 Ved stævninger, indgivet til Domstolens Justitskontor den 15. oktober 1986 (sag 259/86) og den 16. juli 1987 (sag 222/87), har G. Cullington, tjenestemand i lønklasse A 4 ved Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, anlagt følgende to søgsmål:

a) sag 259/86 om annullation af afgørelsen fra udvælgelseskomiteen for udvælgelsesprøven KOM/A/477 om at give B. Math adgang til prøverne samt om dens afgørelse om at optage ham på egnethedslisten;

b) sag 222/87, dels om annullation af udnævnelsen af B. Math til nævnte kontorchefstilling og det heraf følgende afslag på G. Cullingtons stillingsansøgning, dels om, at Kommissionen tilpligtes at betale sidstnævnte erstatning efter ret og billighed for ideel skade.

3 Van der Stijl beklædte i perioden 1971-1986 en stilling i lønklasse A 4 i direktoratet »sikkerhedskontrol«, hvor han i perioden 1982-1983 gjorde midlertidig tjeneste som chef for afdelingen F 1 »inspektion«. G. Cullington, tjenestemand i lønklasse A 4, som arbejder i samme afdeling, var chef for den ene af afdelingens to underafdelinger. B. Math, intervenient i de otte søgsmål, var tjenestemand ved Det Franske Atomenergiinstitut fra 1968 til 1983. Den 28. september 1983 blev han udnævnt til chef for afdelingen F 1 i lønklasse A 3.

4 Ved dom af 7. oktober 1985 (Van der Stijl/Kommissionen, sag 128/84, Sml. s. 3281), annullerede Domstolen den af Kommissionens formand den 3. november 1983 trufne beslutning om at udnævne B. Math i stillingen som kontorchef for nævnte afdeling F 1 og ansættelsesmyndighedens beslutning om ikke at udnævne Van der Stijl i denne stilling under henvisning til, at Kommissionens anvendelse af den særlige ansættelsesprocedure efter vedtægtens artikel 29, stk. 2, ikke var berettiget i dette tilfælde.

5 Efter dommen besluttede Kommissionen den 16. oktober 1985 at ansætte B. Math som midlertidigt ansat i lønklasse A 3 med virkning fra den 28. september 1983, tidspunktet for hans tiltræden af tjenesten for en periode af to år, forlænget indtil 31. december 1985, med henblik på at udøve stillingen som kontorchef for afdelingen F 1.

6 Den 18. december 1986 besluttede Kommissionen dels at forlænge B. Maths ansættelse indtil den 30. juni 1986, dels at afholde en almindelig udvælgelsesprøve KOM/A/477 på grundlag af kvalifikationsbeviser og prøver til besættelse af nævnte stilling. Efter afholdelsen af udvælgelsesprøven blev G. Cullington og B. Math optaget på egnethedslisten, og B. Math blev senere udnævnt i den omhandlede stilling; Van der Stijl, der også deltog i udvælgelsesprøven, blev ikke opført på egnethedslisten, idet udvælgelseskomitéen ikke fandt, at han opfyldte »de til den ledige stilling krævede specielle kvalifikationer«.

7 Alle de klager, som Van der Stijl og Cullington indbragte over de forhold, som nærværende søgsmål omhandler, blev afvist af Kommissionen.

8 Vedrørende sagens faktiske omstændigheder samt parternes anbringender og argumenter henvises i øvrigt til retsmøderapporten. Disse omstændigheder omtales derfor kun i det følgende, såfremt det på de enkelte punkter er nødvendigt for forståelsen af Domstolens argumentation.

Afgørelsen om fortsat at lade B. Math beklæde kontorchefstillingen efter den 7. oktober 1985 (sag 251/86)

9 Sagsøgeren Van der Stijl har anført, at det forhold, at B. Math reelt fortsat beklædte stillingen mellem den 7. oktober 1985, datoen for Domstolens dom, og den 16. oktober 1985, datoen for afgørelsen om at ansætte B. Math som midlertidigt ansat, er en tilsidesættelse af EØF-Traktatens artikel 176, som forpligter den institution, fra hvilken en annulleret retsakt hidrører, til at gennemføre de til dommens opfyldelse nødvendige foranstaltninger. Den fortsatte ansættelse af B. Math strider derfor mod grundlæggende principper i tjenestemandsvedtægten, hvorefter kun en tjenestemand eller en forskriftsmæssigt udnævnt ansat kan beklæde stillinger i De Europæiske Fællesskabers tjeneste.

10 Kommissionen har svaret, at foranstaltninger for at sikre tjenestens kontinuitet omfattes af dens skønsbeføjelse, og at den ikke i det pågældende tilfælde har overskredet grænserne for dette skøn. Kommissionen har anført, at henset til, at B. Math havde udført a. ejdsopgaver, der var forbundet med den pågældende stilling som kontorchef i over to år, var den berettiget til at antage, at han var den bedst egnede person til foreløbigt at udføre disse arbejdsopgaver.

11 Det bemærkes, at institutionerne råder over et vidt skøn med hensyn til, hvorledes de mest hensigtsmæssigt kan dække deres personalebehov. Imidlertid og uden at det er nødvendigt at tage stilling til, om institutionerne i andre situationer kan anvende andre løsninger, må det bemærkes, at institutionerne, når der er tale om stillinger, som indebærer udøvelse af en beføjelse til at træffe beslutninger, skal overholde en af de ansættelsesordninger, som er udtømmende fortsat i vedtægten eller i ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte.

12 Det er i strid med princippet om god forvaltningsskik, hvis en person, hvis forhold til Fællesskaberne ikke er reguleret i vedtægten, betros arbejdsopgaver, som indebærer et så vigtigt ansvar. En sådan person er bl. a. ikke underkastet de pligter, som påhviler tjenestemænd og øvrige ansatte i Fællesskaberne, og der kan ikke mod en sådan en person i givet fald anvendes de disciplinære sanktioner, der er hjemlet for overtrædelse af disse pligter.

13 Heraf følger, at såfremt fællesskabsinstitutionerne ikke kan ansætte en person som tjenestemand eller som ansat, kan de kun foreløbigt besætte en ledig stilling, der indebærer en beslutningsbeføjelse, ved anvendelse af stedfortræden eller ordningen om midlertidig tjeneste. Der kan kun gøres undtagelse fra dette princip, såfremt der foreligger tvingende grunde derfor, navnlig vedrørende vigtigheden af at besætte en ledig stilling, hvilke grunde Kommissionen ikke har godtgjort i nærværende tilfælde.

14 Følgelig vil afgørelsen om reelt fortsat at lade B. Math udøve stillingen som kontorchef for afdelingen F 1 i tidsrummet mellem den 7. oktober 1985, datoen for dommen, der annullerede hans udnævnelse, og den 16. oktober 1985, datoen for hans ansættelse som midlertidigt ansat, være at annullere.

Afgørelsen af 16. oktober 1985 om at ansætte B. Math som midlertidigt ansat fra 28. september 1983 til 31. december 1985 (sag 341/85)

A — *Formaliteten*

15 Kommissionen har nedlagt påstand om afvisning af dette søgsmål under henvisning til, at det er anlagt til prøvelse af en afgørelse, som ikke havde retsvirkning efter

den 31. december 1985. Efter dette tidspunkt kan afgørelsen ikke længere annulleres af Domstolen, hvorfor søgsmålet er blevet uden genstand.

16 Intervenienten har anført, at når henses til, at Kommissionen den 16. december 1985 besluttede at afholde en almindelig udvælgelsesprøve til besættelse af den stilling, som B. Math beklædte, kunne den anfægtede afgørelse af 16. oktober 1985 ikke indebære et klagepunkt mod sagsøgeren.

17 Sagsøgeren har anført, at henset til de frister, som vedtægten foreskriver for den forudgående administrative klage og anlæg af søgsmål for Domstolen, indebærer sagsøgtes argument, at praktisk talt alle tidsbegrænsede afgørelser bliver uanfægtelige. Sagsøgeren har desuden anført, at den anfægtede afgørelse påvirker hans retsstilling også efter den 31. december 1985.

18 Det bemærkes hertil, uden at det findes nødvendigt at tage stilling til denne argumentation, at Domstolen i dom af 25. november 1976 (Küster, 30/76, Sml. s. 1719, præmis 8), fastslog, at adressaterne for en af Domstolen afsagt dom, hvorved en retsakt fra en institution annulleres, direkte berøres af den måde, hvorpå institutionen opfylder dommen. Da søgsmålet er anlagt til prøvelse af en retsakt, som er truffet efter den nævnte dom af 7. oktober 1985, må det admitteres, selv om den anfægtede retsakt i mellemtiden har udtømt sine retsvirkninger.

B — *Realiteten*

19 Sagsøgeren har for det første anført, at afgørelsen om at ansætte B. Math med tilbagevirkende kraft som midlertidigt ansat udgør en overtrædelse af EØF-Traktatens artikel 176, idet Kommissionen herved reelt genetablerer en situation, som Domstolen havde kendt ulovlig. Den eneste korrekte opfyldelse af dommen af 7. oktober 1985 havde været at afholde en almindelig udvælgelsesprøve og sikre tjenestens kontinuitet ved anvendelse af stedfortræderen eller ordningen om midlertidig tjeneste.

20 Kommissionen har anført, at Domstolen ikke annullerede B. Maths udnævnelse, fordi den anvendte ansættelsesprocedure var ulovlig. Den kunne derfor, indtil af-

holdelsen af en almindelig udvælgelsesprøve, lade den person lede afdelingen som midlertidigt ansat, som allerede havde ledet den i over to år.

21 Intervenienten har anført, at der kun ville have været tale om en overtrædelse af Traktatens artikel 176, såfremt Kommissionen alene havde truffet en afgørelse med samme indhold som den annullerede afgørelse. Den anfægtede afgørelse, havde imidlertid et andet indhold end den annullerede afgørelse, eftersom den vedrørte en kontrakt som midlertidigt ansat og ikke en udnævnelse som tjenestemand.

22 Det bemærkes hertil, at Domstolen i nævnte dom af 7. oktober 1985 ikke udtalte sig om, hvorvidt B. Math besad de kvalifikationer, som krævedes til den omstridte stilling. Det er derfor ubestridt, at Kommissionen var berettiget til at ansætte B. Math som midlertidigt ansat i denne stilling.

23 Anbringendet om en overtrædelse af EØF-Traktatens artikel 176 må derfor afvises.

24 Sagsøgeren har dernæst anført, at den anfægtede afgørelse indebærer en omgåelse af gældende procedureregler og magtfordrejning.

25 Sagsøgeren har til støtte for dette anbringende anført, at Kommissionen ved at give afgørelsen tilbagevirkende kraft søgte at »regularisere« B. Maths administrative stilling, som Domstolen havde annulleret. En sådan efterfølgende regularisering kan imidlertid ikke begrundes i tjenestens interesse. Desuden var den overflødig, idet efter gældende forvaltningsret hverken de administrative retsakter udfærdiget af B. Math eller hans økonomiske rettigheder kunne anfægtes. Ifølge sagsøgeren var Kommissionens eneste formål at sikre B. Math en anciennitet og en erfaring, der kunne tages i betragtning ved en ny ansættelsesprocedure, samt opretholde hans ansættelse, indtil han definitivt kunne udnævnes.

26 Kommissionen har benægtet, at den forsøgte at favorisere B. Math. Ifølge Kommissionen er disse anbringender ganske uden grundlag, hvilket i øvrigt også fremgår af dens afgørelse om at afholde almindelig udvælgelsesprøve.

27 Intervenienten har anført, at Kommissionen traf sin afgørelse i tjenestens interesse. Sagsøgeren har i øvrigt overhovedet ikke godtgjort, at Kommissionens hensigt med den anfægtede afgørelse ikke var begrundet i tjenestens interesse og har end ikke forsøgt nærmere at definere denne hensigt.

28 Der må gives sagsøgeren medhold i dette anbringende. En institutions ansættelse af en midlertidig ansat kan kun have det formål at opfylde et tjenstligt behov, men ikke at »regularisere« et faktisk forhold. Som sagsøgeren endvidere med rette har anført, var Kommissionen på ingen måde forpligtet til at give B. Maths udnævnelse tilbagevirkende kraft; annullationen af dennes udnævnelse til tjenestemand indebar ikke i sig selv, at de forskellige forvaltningsakter, han havde underskrevet i sin stilling som kontorchef, uden videre blev ugyldige, idet han måtte anses for at have haft bemyndigelse hertil. Når endvidere henses til, at B. Maths gode tro ikke er anfægtet, kunne de beløb, som B. Math havde oppebåret, og de rettigheder, han havde erhvervet for sin tjeneste ved Kommissionen, ikke anfægtes.

29 Det findes ikke nødvendigt at behandle Kommissionens bevæggrunde til at ansætte B. Math med tilbagevirkende kraft, idet det må fastslås, at afgørelsen er behæftet med magtfordrejning, for så vidt den tilsigter at »regularisere« et tidligere faktisk forhold. Afgørelsen vil følgelig være at annullere for tidsrummet mellem 28. september 1983 og 15. oktober 1985. Det findes derefter unødvendigt at behandle de øvrige anbringender, sagsøgeren har fremført vedrørende samme tidsrum.

30 Derimod findes det nødvendigt at behandle de øvrige anbringender, som er fremført vedrørende ulovligheden af den anfægtede afgørelse i tidsrummet mellem 16. oktober — 31. december 1985.

31 Sagsøgeren har her for det første anført, at den af Kommissionen fulgte procedure ved ansættelsen af B. Math som midlertidig ansat er vedtægtsstridig, idet Kommissionen herved ikke har overholdt den fortrinsret til ansættelse, som vedtægtens artikel 29, stk. 1, giver institutionens personale. Stillingen blev besat, uden at sagsøgerens ansøgning var blevet taget op til fornyet overvejelse.

32 Kommissionen har anført, at artikel 2, litra b), i ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte hjemler ret til at ansætte en midlertidigt ansat til besættelse af en ledig fast stilling i stedet for direkte at udnævne en tjenestemand.

33 Der må gives Kommissionen medhold i dette anbringende. Vedtægtens bestemmelser indrømmer ansættelsesmyndigheden et vidt skøn ved besættelse af en fast stilling; ansættelsesmyndigheden kan derfor ansætte en midlertidigt ansat, inden den foretager en endelig tjenestemandsudnævnelse. Kommissionen findes ikke i dette tilfælde at have overskredet grænserne for dette skøn, når bortses fra afgørelsen om at ansætte B. Math med tilbagevirkende kraft.

34 Sagsøgeren har for det andet anført, at den anfægtede afgørelse tilsidesætter artikel 12, stk. 1, og stk. 2, litra e), i ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte, idet B. Math dels ikke besad de nødvendige sproglige kundskaber for at blive ansat ved Fællesskaberne, dels ikke besad de sproglige kundskaber og de særlige kvalifikationer, som krævedes i den tidligere offentliggjorte meddelelse om ledig stilling, og endelig, at hans ansættelse ikke var sket på så bredt geografisk grundlag som muligt.

35 Kommissionen og intervenienten har bestridt disse påstande. B. Maths sproglige kundskaber og særlige kvalifikationer var i fuldstændig overensstemmelse med stillingsopslagets krav.

36 Det bemærkes, at selv om der består tvivl vedrørende B. Maths sproglige kundskaber på hans ansættelsestidspunkt, har sagsøgeren ikke i tilstrækkelig grad godtgjort, at disse var utilstrækkelige. Der foreligger i øvrigt heller ingen grund til at antage, at den pågældendes særlige kvalifikationer ikke opfyldte kravene i stillingsopslaget. Det bemærkes endvidere, at B. Math ved ansættelsen som midlertidigt

ansat allerede reelt i over to år havde fungeret som kontorchef for afdelingen F 1, således at hans overordnede havde haft tilstrækkelig mulighed for at vurdere hans kvalifikationer. Endelig findes det ikke, selv om der består stærk formodning herfor, godtgjort, at ansættelsen af B. Math alene var begrundet i hans nationalitet.

37 Det fremgår af det anførte, at sagsøgeren ikke kan gives medhold i disse to subsidiære anbringender.

Afgørelsen om at forlænge B. Maths ansættelse fra 31. december 1985 til 30. juni 1986 (sag 251/86)

38 Sagsøgeren har anført, at afgørelsen af 18. december 1985 om at forlænge B. Maths ansættelse indtil 30. juni 1986, foruden at forstærke ulovligheden af den oprindelige afgørelse om ansættelse, er en klar overtrædelse af artikel 8, stk. 2, i ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte, hvorefter ansættelse af en midlertidigt ansat i en fast stilling højst kan ske for to år og kun kan forlænges en gang med højst et år. I den oprindelige afgørelse om ansættelse var B. Maths kontrakt blevet forlænget indtil den 31. december 1985, hvorfor yderligere forlængelse ikke var mulig.

39 Kommissionen har anført, at den fornyede ansættelse af B. Math ikke overskred det maksimalt tilladte tidsrum, nemlig tre år. Sagsøgerens fortolkning af bestemmelserne i ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte er alt for restriktiv.

40 Der kan ikke gives Kommissionen medhold i dette anbringende. Artikel 8, stk. 2, i ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte indeholder tre klare begrænsninger for ansættelsen af en midlertidigt ansat med henblik på foreløbig besættelse af en fast stilling, nemlig, at varigheden af den første ansættelse højst kan være to år, at denne første ansættelse kun kan forlænges en gang, og at denne forlængelse højst kan udgøre et år.

41 Det bemærkes, at Kommissionen ved den nævnte afgørelse har overskredet den anden frist; ved afgørelsen af 16. oktober 1985 var B. Math blevet ansat for to år (fra 28. september 1983 til 28. september 1985), forlænget indtil den 31. december

1985, hvorfor enhver senere afgørelse om forlængelse var ulovlig; afgørelsen af 18. december 1985 vil herefter være at annullere.

Lovligheden af meddelelse om udvælgelsesprøve KOM/A/477 (sag 251/86)

42 Sagsøgeren har først anført, at afgørelsen om at afholde en almindelig udvælgelsesprøve blev truffet i strid med vedtægtens artikel 29, stk. 1, idet Kommissionen ikke forudgående havde behandlet de interne ansøgninger og navnlig ikke sagsøgerens, hvis afvisning var blevet annulleret ved dom af 7. oktober 1985.

43 Sagsøgeren har til støtte for dette anbringende bestridt det af Kommissionen anførte om, at den i sit møde den 18. december 1985 havde behandlet »ansøgninger«. Sagsøgeren har hertil anført, at der kun kunne være én ansøgning, nemlig hans, idet der ikke var blevet bekendtgjort nogen anden meddelelse om ledig stilling, og at alle afvisningerne af de ansøgninger, der var indgivet under den første ansættelsesprocedure, var blevet endelige, bortset fra afvisningen af hans ansøgning, som var blevet annulleret ved dom af 7. oktober 1985. Han har anført, at trods hans udtrykkelige ansøgning, fik han først officiel meddelelse om afvisningen af stillingsansøgningen ved den skrivelse, han modtog den 25. juli 1986 som svar på den klage, han i mellemtiden havde indbragt.

44 Kommissionen har hævdet, at den fulgte de i vedtægten foreskrevne procedurer. Efter at den i mødet den 18. december 1985 havde gennemgået mulighederne for forfremmelse eller forflyttelse inden for institutionen, havde den besluttet ikke at besætte den pågældende stilling ved forfremmelse og ikke at afholde en intern udvælgelsesprøve i henhold til artikel 29, stk. 1, litra b). Da der dernæst ikke forelå ansøgninger om overflyttelse fra tjenestemænd fra de øvrige institutioner, havde den besluttet at afholde en almindelig udvælgelsesprøve.

45 Det bemærkes hertil, at det klart fremgår af referatet af nævnte møde i Kommissionen, som er fremlagt efter Domstolens anmodning, at institutionen fulgte proceduren i vedtægtens artikel 29, stk. 1.

46 Selv om Kommissionens lange tavshed vedrørende sagsøgerens stillingsansøgning trods dennes udtrykkelige ansøgning ikke er forenelig med principperne om god forvaltningsskik, men vidner om institutionens ligegyldige holdning over for dens tjenestemænd, kan den ikke på nogen måde påvirke lovligheden af den fulgte procedure. Dette gælder også den tvetydighed, som sagsøgeren har fundet i Kommissionenes forklaringer. Dette anbringende må derfor afvises.

47 Sagsøgeren har dernæst anført, at meddelelsen om udvælgelsesprøven er resstridig, idet den ikke anvender samme udtryk som meddelelsen om ledig stilling. Kravet om en »indgående erfaring på områder, der er relevante for stillingen« i meddelelsen om ledig stilling blev erstattet med udtrykket »erfaring efter afsluttet uddannelse på universitetsniveau, herunder flere års beskæftigelse, der er relevant for arbejdsområdet«.

48 Sagsøgeren finder, at den anden formulering såvel er mindre krævende end den første som væsentligt forskellig herfra. Han har anført, at da B. Maths faglige erfaring ikke opfyldte betingelserne i meddelelsen om ledig stilling, var formålet med de foretagne ændringer at tilpasse adgangsbetingelserne til B. Maths erfaring.

49 Kommissionen har anført, at der alene er tale om en ubetydelig ændring i formuleringen, som var nødvendig for at gøre meddelelsen om udvælgelsesprøve mere læselig for ansøgere uden for institutionerne.

50 Der kan ikke gives Kommissionen medhold i dette anbringende. De foretagne ændringer indebærer utvivlsomt en svækkelse af betingelserne for deltagelse i ansættelsesproceduren.

51 Domstolen statuerede i dom af 30. oktober 1974, Grassi/Rådet, 188/73, Sml. s. 1099, præmis 38), at selv om ansættelsesmyndigheden har en skønsmargen ved sammenligningen af ansøgernes kvalifikationer, skal den udøve dette skøn inden for de rammer, den selv har opstillet i stillingsopslaget. I samme dom fastslog Domstolen i præmis 43, at såfremt ansættelsesmyndigheden først bagefter har op-

daget, at de i stillingsopslaget stillede krav var strengere end nødvendigt til opfyldelse af tjenestens behov kan den begynde forfra på proceduren ved at tilbagekalde det oprindelige stillingsopslag og erstatte det med et nyt.

52 Selv om disse principper blev knæsat i forbindelse med en intern forfremmelsesprocedure, gælder de i lige så høj grad for overensstemmelsen mellem en meddelelse om ledig stilling og en meddelse om udvælgelsesprøve. Enhver anden fortolkning vil udhule bestemmelserne i vedtægtens artikel 29, som pålægger institutionerne at tage mulighederne for ansættelse inden for institutionen i betragtning inden afholdelse af en almindelig udvælgelsesprøve. Hvis institutionerne frit kunne ændre adgangsbetingelserne under de forskellige stadier i ansættelsesproceduren, bl. a. afsvække dem, ville de frit kunne afholde eksterne ansættelsesprocedurer uden først at tage de inden for institutionen indgivne ansøgninger i betragtning.

53 Herefter findes dette andet anbringende begrundet, hvorfor meddelelsen om almindelig udvælgelsesprøve KOM/A/477 vil være at annullere.

54 Som følge af denne annullation er søgsmålene i sagerne 258, 259 og 262/86 og 222 og 232/87 blevet uden genstand, hvorfor det findes unødvendigt at træffe afgørelse i disse sager.

Påstandene om erstatning for ideel skade

55 Til støtte for deres påstande om erstatning og renter i sagerne 341/85, 251 og 266/86 og 222 og 232/87 har sagsøgerne hovedsagelig henvist til grovheden af de begåede fejl, afgørelsens provokerende karakter i forhold til dem, Kommissionens tilsidesættelse af dens bistandspligt og principperne om god forvaltningsskik, som bør udgøre grundlaget for forholdet mellem den og dens tjenestemænd, og for så vidt angår Van der Stijl, det psykiske pres, som han og hans familie herved har lidt under.

56 Selv om den måde, hvorpå Kommissionen har opfyldt dommen af 7. oktober 1985, er særdeles foruroligende, bemærkes, når henses til de af sagsøgerne påberåbte anbringender til støtte for deres påstande om erstatning, at nærværende dom i sig

selv udgør en korrekt opretning for enhver ideel skade, som sagsøgerne måtte have lidt i denne sag. Da der herefter ikke foreligger nogen skade at tilkende erstatning for, er sagsøgernes påstande om erstatning og renter uden grundlag.

Sagens omkostninger

57 Ifølge procesreglementets artikel 69, stk. 2, dømmes den part der taber sagen til at betale sagens omkostninger. Kommissionen har i det væsentlige tabt sagen og bør derfor dømmes til at betale sagens omkostninger, herunder omkostningerne i sagen om foreløbige forholdsregler, som blev afgjort ved kendelse afsagt af formanden for Anden Afdeling den 5. december 1985 (sag 341/85), samt de omkostninger, der er afholdt i forbindelse med formalitetsindsigelserne, som foranledigede fire kendelser afsagt af formanden for Anden Afdeling den 25. juni 1987 (sagerne 251, 258, 262 og 266/86). Intervenienten bør selv afholde sine omkostninger og de omkostninger, som hans intervention har påført sagsøgerne.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

1) Afgørelsen om fortsat at lade B. Math forblive i stillingen som kontorchef for afdeling F 1 i Generaldirektoratet for Energi fra 7. oktober 1985 til 16. oktober 1985 annulleres.

2) Afgørelsen om at ansætte B. Math som midlertidigt ansat annulleres for tidsrummet mellem den 28. september 1983 og den 15. oktober 1986.

3) Afgørelsen om at forlænge B. Maths ansættelse fra 31. december 1985 til 30. juni 1986 annulleres.

4) Meddelelsen om udvælgelsesprøve KOM/A/477 annulleres.

5) Påstandene om erstatning og renter tages ikke til følge.

6) Kommissionen betaler sagens omkostninger, bortset fra omkostningerne i forbindelse med interventionen.

7) Intervenienten bærer sine egne omkostninger og dem, som hans intervention har forvoldt sagsøgerne.

O'Higgins Mancini Schockweiler

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 28. februar 1989.

J.-G. Giraud
Justitssekretær

T. F. O'Higgins
Formand for Anden Afdeling